

Älä nuku vaaliesi yli vaan sano se äänen
**Reilut
työehdot
kaikille!**

Ääni

LUE LISÄÄ: JHLVAS.FI

JHL:N VAALIT 7.2.-1.3.2022

#JHLVAALIT22

#JHLEDUSTAJISTO

#JHLVASEMMISTO

#JHLVASSIT

3

Kaakkois-Suomen ääni kuuluviin: työhyvinvointi, työajan lyhennys, sopiminen

5

Tutustu alueesi monipuoliseen ehdokasjoukkoon ja löydä oma ehdokkaasi

8

Näin parannamme työelämää ja maailmaa: 7 vaaliteesiä 5 kielellä

JHL:n vasemmisto
ja sitoutumattomat

TEIJA ASARA-LAAKSONEN
JHL:n toimialajohtaja

Sanotaan se ääneen – reilut työehdot kuuluvat kaikille!

AKTIIVISUUS, OIKEUDENMUKAISUUS ja rohkeus ovat voimat, joilla yhdessä muutamme työelämää reilummaksi. Otetaan aloite työmarkkinoiden suunnasta itsellemme.

JHL:n jäsenet ovat voimaansa käyttäen näyttäneet kaapin paikan työnantajille ja vaikuttaneet poliittisten päättäjien ratkaisuihin useilla paikkakunnilla. Kiitos kuuluu jokaiselle poliittiseen vaikuttamiseen ja työtaisteluihin osallistuneelle jäsenelle. Yhdessä olemme lisänneet arjen turvallisuutta varmistaen jäsenten toimeentuloa.

Suomea ei pelasteta työehtoja tai työehtosopimuksen sitovuutta heikentämällä, töitä ulkoistamalla tai työtaisteluoikeutta rajamalla. Parempi työelämä rakennetaan panostamalla koulutukseen ja ammattitaitoon, oikeudenmukaiseen palkkaukseen, työelämän laatuun sekä työllisyyden parantamiseen. Suomen vahvuus on toimiva demokratia, osaavat työntekijät, sopimiseen ja luottamukseen perustuva työmarkkinajärjestelmä sekä vahva taisteleva ammattiyhdistysliike.

On pienipalkkaisten vuoro saada isompi osuus palkankorotuksista!

JHL:n haasteet ovat mittavia, siksi on käännettävä katse rohkeasti eteenpäin. Jokaisen jäsenen toimeentulosta on huolehdittava elämäntilanteesta riippumatta olet sitten töissä kunnassa, hyvinvointialueella, valtiolla, yksityisellä tai kolmannella sektorilla tai työtön. Palkkaratkaisujen on tuettava tasa-arvoa ja samapalkkaisuustavoitetta. On pienipalkkaisten vuoro saada isompi osuus palkankorotuksista!

Otetaan suunta kohti oikeudenmukaisia työaikatarkoituksia ja työajan lyhentämistä palkkatasoa alentamatta. Kokemukset Suomessa ja maailmalla ovat rohkaisevia.

Kanneoikeus on saatava työelämän heikoimpien turvaksi – on häpeällistä, että Suomi mataltee siinä Euroopan perimmäisessä vaunussa.

Julkisen sektorin historian suurin mullistus, sote-uudistus, on toteutettava vastuullisesti. Sekä kuntiin jäävien että hyvinvointialueille siirtyvien asema on turvattava. On estettävä yritysten oikeus kääriä voittoja jäsentemme työehtoja heikentäen. Tukipalvelutehtävissä työtä tekevien asema on turvattava.

Kehitämme ja uudistamme työelämää huolehtien myös tulevien sukupolvien työelämän laadusta ja ympäristöstä.

Tässä lehdessä esitellään alueesi vahvat ehdokkaat – käytähän äänioikeuttasi liiton parhaaksi! ✓

Kansanedustaja Jussi Saramo:

Työajan lyhentämisessä tarvitaan vahvaa ay-liikettä

Työajan lyhentäminen palkkoja alentamatta on yksi ammattiyhdistysliikkeen pitkäaikaisista tavoitteista. Se on myös JHL:n vasemmiston ja sitoutumattomien keskeinen vaaliteesi.

TEKSTI Raisa Musakka KUVA Markus Sommers

OLENNAISTA TYÖAJAN lyhentämisessä on huomioida työntekijöiden tarpeet. Samalla ammattiyhdistysliikkeen tulee olla tarpeeksi vahva, toteaa Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Jussi Saramo**

– Vahvaa ay-liikettä tarvitaan varsinkin työntekijän suojeluun, ettei työn kuormittavuus lisääny niin, että työntekijä joutuukin tekemään yhtä paljon töitä kuin ennenkin mutta vain entistä lyhyemmässä ajassa.

Tavoitteena työajan lyhentäminen ei ole ay-liikkeelle uusi. Se oli tärkeää työväestölle jo sata vuotta sitten ja on sitä edelleen. Ennen työaika oli varsinkin teollisuustyössä teollistumisen alkuaikoina 14 tai jopa 16 tuntia päivässä läpi vuoden. Työväenliike ryhtyi jo 1800-luvulla vaatimaan työpäivän lyhentämistä 8-tuntiseksi. Suomessa siitä säädettiin laki vuonna 1917, ja

viisipäiväiseen työviikkoon siirryttiin 1965.

Saramo huomauttaa, että Suomessa työaika onkin lyhennetty koko sen ajan, kun vasemmisto on sen puolesta taistellut, eli yli sadan vuoden ajan.

– Jotkut voivat pitää työajan lyhentämistä radikaalimpana kuin se onkaan. Myös aikoinaan jotkut pitivät 8 tunnin työpäivää utopistisena, mutta silti se taisteltiin ja toteutettiin. Nyt pitäisi saada taas uskoa siihen, että yhteiskunta voi jälleen kehittyä paremmaksi tässä suhteessa.

Tuoreimpia kokemuksia työajan lyhentämisestä on muun muassa Islannista. Kokeiluihin osallistui vuosien 2014–2021 aikana eri aloilta yhteensä yli 2500 työntekijää yli sadalla työpaikalla. Osallistuneiden työntekijöiden viikkotyöaika lyhennettiin 40 tunnista 35–36 tuntiin tulo-tasoa alentamatta.

– Islannissa kokemukset olivat hyviä, vaikka mallia ei sellaisenaan otettu kokeilun jälkeen käyttöön, Saramo sanoo.

Hän toivoo rohkeita avauksia myös Suomessa.

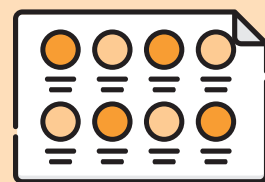
– Esimerkiksi uusista hyvinvointialueista tulee niin suuria, että niillä voisi olla mahdollisuuksia kokeilla työhyvinvointia lisääviä uudistuksia. Myös ay-liikkeellä on tärkeä rooli tällaisissa uudistuksissa ja piloteissa. ✓

Vaalilehti tehokäyttöön

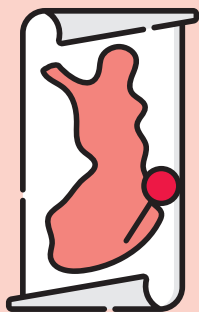
1 Tämä JHL:n vasemmiston ja sitoutumattomien vaalilehti on postitettu kotiin JHL:n kaikille jäsenille. Lehden keskellä olevat sivut ovat vaalipiiri-kohtaiset – alueesi aktiivit ovat koostaneet ne juuri sinua varten.

2 Keski-aikeamalta löydät oman vaalipiirisi ehdokkaat. Tee palvelus muille ja irrota lehdestä ehdokasesittelyjen aukeama. Vie se esimerkiksi työpaikkasi kahvion seinälle vinkiksi työtovereillesi.

3 Jos joku ehdokkaista on töissä kanssasi samalla työpaikalla, voit vaikka värittää kehykset hänen kuvansa ympäriltä vinkiksi muille. Näin autat äänestäjiä ja tuot esiin aktiivisia ehdokkaitamme työpaikallanne.

sivut 3–6

NÄIN ÄÄNESTÄT JHL-VAALEISSA

JHL:n edustajisto-vaalit pidetään **7. helmikuuta – 1. maaliskuuta 2022**. Vaaleissa valitaan jäsenet JHL:n 120-paikkaiseen edustajistoon.

» Vaalipiirejä on yhdeksän, ja voit äänestää vain oman alueesi ehdokasta. Alueesi määräytyy ammattiyhdistyksesi kotipaikan mukaan.

» Voit äänestää joko sähköisesti tai postitse.

» Sähköisen äänestyksen äänestysaika on **ma 7. helmikuuta – ti 1. maaliskuuta klo 12.00**.

» Postiäänestyksen äänestysaika on **ma 7. – pe 18. helmikuuta** (palautuskuoren on oltava perillä vaalin toteuttajalla viimeistään **ti 1. maaliskuuta**).

Tarkat äänestysohjeet löydät kotiisi postituksesta vaalimateriaalista. Laita päivät muistiin ja lue saamasi ohjeet huolellisesti.

Älä nuku vaaliesi yli vaan sano se ääneen

Reilut työehdot kaikille!

Vastaava toimittaja:
Maarit Uusikumpu

Toimittaja:
Raisa Musakka

Muu toimituskunta:
Mika Byman

AD ja taitto:
Anna Kalso

» Mika Byman on saanut ay-aktiivisuuden veroperintönä. Ay-vaikuttamisen lisäksi hän on Kouvolan kaupunginvaltuutettu.

SAK:n edustajiston varapuheenjohtaja Mika Byman haluaa kehittää verkostoja ay-kentän toimijoille

Myllykoskelainen Mika Byman haluaa nostaa esiin JHL:n vaaleissa työajan lyhentämisen ansiotasoa laskematta. Työajan lyhentämiseen liittyviä kokeiluja tulisi hänen mukaansa edistää.

TEKSTI Raisa Musakka KUVA Henna Virén

MIKA BYMAN ON päätoiminen JHL:n pääluottamusmies kuntayhtymä Kymsoella. Elokuusta 2020 lähtien hän on toiminut SAK:n edustajiston varapuheenjohtajana.

Myllykoskella asuva Byman on ehdolla JHL:n vaaleissa tavoitteenaan vaikuttaa liiton suuriin suuntaviivoihin niin kentällä kuin kabineteissa.

Bymanin mielestä JHL:n tulisi kehittää omia verkostoja kentän ay-toimijoille, esimerkiksi sote-alan pääluottamusmiehille.

– Vertaistuen avulla moni asia selviää ja ratkeaa, eikä aina tarvitsisi ottaa liittoon yhteyttä, hän huomauttaa.

– Työehdoista neuvoteltaessa tulisi olla jo askel edellä työnantajaa. Eurojen lisäksi meillä tulee olla työelämän laatua parantavia esityksiä. Joustavuutta ja työhyvinvointia!

Lisäksi hän muistuttaa, että JHL:n päätöksenteon tulisi olla avointa ja koko liiton tulisi toimia aina jäsenen etu edellä.

YKSIKÄÄN LIITTO EI PÄRJÄÄ YKSIN

Byman näkee SAK:n edustajiston tärkeänä paikkana verkostoitua muissa liitoissa toimivien aktiivien kanssa. Samalla se antaa perspektiiviä ja auttaa ymmärtämään todellisuutta muilla aloilla. SAK:n edustajiston yleiskeskustelussa hän kertoo pitäneensä esillä työläisten ja ammattiliittojen välistä solidaarisuutta, sillä yksikään liitto ei pärjää itsekseen tässä työmarkkinatilanteessa, vaan tarvitaan yhteisiä näkemyksiä.

Työnantajapuoli käyttää hyväkseen kaikki liittojen väliset ristiriidat, hän sanoo.

Byman vaikuttaa nyt toista kautta SAK:n edustajistossa, ja viime vuoden elokuusta lähtien hän on toiminut SAK:n edustajiston varapuheenjohtajana.

Puheenjohtajan pöydän takaa pääsee tuki katsomaan edustajiston toimintaa eri vinkeistä. Tärkeää on myös se, että varapuheenjohtajalla on osallistumisoikeus SAK:n hallituksen kokouksiin, Byman kertoo.

MUSIIKKIA JA YHTEISKUNNALLISTA VAIKUTTAMISTA

Mika Byman kertoo liittyneensä liittoon heti, kun sai ensimmäisen vakituisen työpaikkansa.

– Voisi sanoa, että liittoon kuuluminen ja siellä toimiminen ovat tulleet veroperintönä. JHL:n jäseneksi liityin, kun aloitin Rinnekoti-säätiöllä kehitysvamma-alalla hoitoapulaisena vuonna 2006.

Kaakkois-Suomen alueella Mika Byman toimii JHL:n vasemmiston ja sitoutumatto-

”

Työnantajapuoli käyttää hyväkseen kaikki liittojen väliset ristiriidat.

mien ryhmän alueen yhteyshenkilönä.

– Aloimme täällä alueella kasaamaan rivejä juuri ennen kuin koronapandemia iski päälle, ja sen jälkeen kaikki toiminta onkin mennyt luonnollisesti etäilyksi, hän kertoo.

Kyseessä on maantieteellisesti melko iso piiri, jonka alueella asuu hajanaisesti aktiiveja. Tässä tilanteessa etäkousaikaakauteen siirtyminen on tuonut myös etua.

Etänä on hoidettu ja suunniteltu vaaleja. Aktiivimme ovat monessa mukana, ja välillä aikataulut paukkuvat. Teams-palaveriin on helppo hypätä, eikä se vaadi juna- tai auto-reissua Pieksämäeltä Kouvolaan.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen vie suuren osan Bymanin ajasta. Ammattiliittotoiminnan lisäksi hän vaikuttaa muun muassa Kouvolan kaupunginvaltuustossa. Yhteiskunnallisen toiminnan ohella musiikki on hänelle tärkeää.

Musiikissani lajit vaihtelevat vahvasti. Nyt on meneillään punkprojekteja, ja lisäksi teen trubaduurikeikkoja, tyyllilaji vaihtelee tilanteen ja porukan mukaan. ✓

”

Työehdoista neuvoteltaessa tulisi olla jo askel edellä työnantajaa.

AINO-KAISA PEKONEN
kansanedustaja,
työelämä- ja tasa-
arvovaliokunnan
puheenjohtaja,
Riihimäki

Panostuksia työhyvinvointiin tarvitaan nyt

TYÖKYVYN JA TYÖHYVINVOINNIN ongelmat maksavat Suomen taloudelle jopa 40 miljardia euroa vuodessa. Hinta muodostuu menetetyistä työpanoksesta, etuuksista sekä terveydenhoidon kuluista. Yli puolta valtion budjetista vastaava hintalappu on suuruusluokaltaan uskomaton, mutta ei kiveen hakattu. Siihen voidaan vaikuttaa esimerkiksi paremman työhyvinvoinnin avulla.

Ainaisen kurittamisen sijaan meidän tulisikin nostaa työssäjaksaminen työllisyystalkoiden kärkitoimeksi. Seuraavan kerran, kun työllisyyden nimissä kuullaan esityksiä perusturvan leikkauksista, toivon todella, että mahdollisimman moni kysyy, olemmeko jo tehneet kaiken voitavamme työntekijöiden jaksamisen eteen. Se on paitsi kansantaloudellinen myös työnantajien ja ennen kaikkea työntekijöiden etu.

Koronavirusepidemian aiheuttama äkillinen muutos on mullistanut työn tekemisen tapoja ja vaatinut nopeaa sopeutumista työntekijöiltä. Vaikutukset eivät ole jakautuneet tasaisesti eri ammattiryhmien välillä.

Näyttää siltä, että monilla aloilla muutokset työhyvinvointiin olivat pieniä tai jopa positiivisia ainakin epidemian alussa. Erityisesti etätyö toi mukanaan kokemuksen vaikutusmahdollisuuksista ja vähensi sairauspoissaoloja.

Toisilla aloilla epidemia on varmasti aiheuttanut muita enemmän turvattomuutta. Etätyömahdollisuus ei auta heitä, jotka voivat tehdä työnsä vain työpaikalla. Heidän tekemänsä työ, kuten ruoanvalmistus, sairaanhoito, varhaiskasvatus ja kiinteistöhuolto, vaikuttaa meidän kaikkien hyvinvointiin.

Koronapandemia onkin todennäköisesti lisännyt työn kuormitusta ja turvattomuuden tunnetta erityisesti niillä työpaikoilla, joissa tilanne on jo aiemmin ollut hälyttävä. Kokemukset työssäjaksamisesta seurasivatkin Työolobarometri 2020 -tutkimuksessa edellisten vuosien linjaa: erityisesti naiset ja kunta-alan työntekijät kokivat muita useammin työtä olevan liikaa ja sen uuvuttavan.

Työolobarometri seuraa vuosittain työelämän laadun kehittymistä. Kaikkia koronan aiheuttamia muutoksia emme tietenkään vielä näe uusimmasta Työolobarometristä, sillä kesällä 2020 näkymät epidemian vaikutuksista olivat hyvin erilaiset kuin nyt.

Vaikka muutokset eivät ole suuria, ovat tulokset huolestuttavia. Työnsä kokee edelleen henkisesti rasittavaksi yli puolet ja fyysisesti kuormittavaksi yli kolmannes palkansaajista. Monet kuormitustekijät ovat voimakkaasti sukupuolittuneita ja niiden erot työnantajasektoreilla suuria.

Työuupumus ja mielenterveysongelmat ovat keskeisimpiä tragedioita ihmiselle mutta myös valtava yhteiskunnallinen ongelma. Poissaolot ja työkyvyttömyys kasvattavat kansantalouden menoja ja pienentävät tuloja. Ne tulevat kalliiksi myös työnantajille heikentyneen tuottavuuden ja suorien lisäkustannusten vuoksi. Sinänsä yksistään jo riittävän hyvä syy, inhimillisen tragedian välttäminen, ei siis ole ainut syy investoida työuupumuksen ja mielenterveysongelmien ennaltaehkäisemiseen.

Monet yritykset ja organisaatiot ovat jo rakentaneet hyviä toimintamalleja, joiden levittämistä valtiovalta voi edesauttaa. Työolobarometrin mukaan kaksi kolmesta koki, että omalla työpaikalla on ainakin jossain määrin pyritty vaikuttamaan työntekijöiden terveyteen. Myös uusia lainsäädännöllisiä keinoja työssäjaksamisen edistämiseksi etsitään parhaillaan esimerkiksi osana yli 55-vuotiaiden työllisyyspakettia. ✓

Ehdokas Jari Viljamaa:

Päätöksissä pitää katsoa rohkeasti kauas eteenpäin

Kuusankoskelainen Jari Viljamaa on ensi kertaa ehdolla JHL:n edustajistoon. Hän työskentelee Kymsoten päivätoiminta TAIKA:ssa ohjaajana ja on Kymsote varatyösuojeluvaltuutettu ja Jhl 586 ry:n hallituksen varajäsen. Hän haluaa ajaa työehtosopimusten tarkistamista jo sopimuskauden aikana.

TEKSTI Raisa Musakka

Miten ajattelet ensikertalaisena voivasi vaikuttaa edustajistossa?

Nyt tarvitaan aktiivisuutta ja rohkeutta! Toisin uusilla tuoreilla näkemyksillä rohkeasti oman mielipiteen esille ja vaikuttaisin siten asioihin. Päätöksissä tulee osata katsoa kauas eteenpäin.

Mikä on edustajiston jäsenen rooli? Kenen asialla hän on?

Edustaja edustaa työntekijöitä, kuuntelee heitä ja liikkuu aktiivisesti kentällä. Hän valvoo, että työehtosopimusta ja työelämän keskeisiä lakeja noudatetaan. Hän puhalttaa yhteen hiileen kohti yhteistä tavoitetta.

Mitä haluat muuttaa JHL:n toiminnassa, jos tulet valituksi edustajistoon?

Maailma muuttuu yhä nopeampaan tahtiin, ja inflaatio nakertaa palkansaajan tilipussia.

Edustajan tulisi ajaa työehtosopimuksien tarkistamista aika ajoin, esimerkiksi palkankorotuksien osalta vuoden välein.

➤ Kuusankoskelainen Jari Viljamaa pyrkii edustajistoon ensimmäistä kertaa. Hän haluaa työelämään reilut pelisäännöt, joiden tulisi olla kaikille selvät.

Miten päivittäisit liittoa?

Enemmän näkyvyyttä, edustajan ja JHL:n tulisi olla esillä myös somessa ja mediassa entistä enemmän. JHL:n tulisi tehdä pitkälle tähtäviä päätöksiä muun muassa työehtosopimuksia sopiessa. ✓

Ehdokas Esa Annala kaipaa liitolta jäməkämpää otetta

Esa Annala, 46, on kehitysvammaisten palvelukodin vakituinen yöhoitaja ja pitkäaikainen ay-aktiivi. Hän on Vaalijalan kuntayhtymän avopalveluiden varatyösuojeluvaltuutettu ja Vaalijalan JHL ry:n hallituksen jäsen.

TEKSTI Raisa Musakka

Miten ajattelet voivasi vaikuttaa edustajistossa uutena kasvona?

Yksin itsekseen ei 120-päisessä edustajistossa voi vaikuttaa suoraan mihinkään. Tuomalla oman alan ja työyhteisöjen näkemykset mukaan edustajiston keskusteluihin ja päätöksentekoon on aina mahdollista vaikuttaa. Poliitiikan saralla paljon kokemusta keränneenä tiedän, että eri organisaatioissa keskustellaan paljon kokouksien ulkopuolella ja siellä tehdään se vaikuttavin työ.

Mikä on edustajiston jäsenen rooli?

Nimensä mukaisesti edustajistossa edustetaan tavallisia työntekijöitä. Lähihoitajana edustan parhaiten oman ammattikuntani työntekijöitä, mutta pitkä ammattiyhdistyskokemus teollisuudesta ja usealta sosiaalipalvelun alalta, kuten mahanmuuttajatyö ja henkilökohtaisen avustajan työ, on tuonut laajaa tuntemusta myös muista tehtävistä.

Mitä haluat muuttaa JHL:n toiminnassa?

Haluan nykyistä rohkeampia kannanottoja jäsenten ja työntekijöiden etujen turvaamiseksi sekä henkilökohtaisempaa tukea ongelmiin sen koosta riippumatta. Lisäksi JHL:n jatkuva markkinointi eri kanavissa on saatava vahvemmaksi.

Some, ja etenkin TikTokin kaltaiset palvelut pitäisi ottaa haltuun. Palauttaisin entisaikojen tiukempaa otetta työehtosopimuksia neuvoteltaessa ja työtaisteluita järjestettäessä. Heppoisilla ylityökielloilla ja torikokouksilla ei saa vipuvoimaa. ✓

➤ Esa Annala pyrkii edustajistoon ensimmäistä kertaa.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

JHL:n vasemmiston ja sitoutumattomien monipuolisesta ehdokasjoukosta löydät omasi. Me kaikki haluamme, että sanot sen ääneen - reilut työehdot kuuluvat kaikille.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n edustajistovaalit
7. helmikuuta - 1. maaliskuuta 2022

Esa Annala

lähihoitaja,
varatyösuojeluvaltuutettu,
varakaupunginvaltuutettu,
Vaalijalan JHL ry 613:n
hallituksen jäsen

Sinun äänesi minun kauttani!

Mika Byman

päätoiminen pääluottamusmies,
SAK:n edustajiston 2.
varapuheenjohtaja,
kaupunginvaltuutettu,
Kymsote JHL 586 ry

Luottamuksella ja yhteistyöllä!

Sami Hjelt

digi- ja osallisuustyöntekijä,
varakaupunginvaltuutettu,
Lappeenrannan seudun
JHL ry 026
instagram.com/sami_vasemmalta

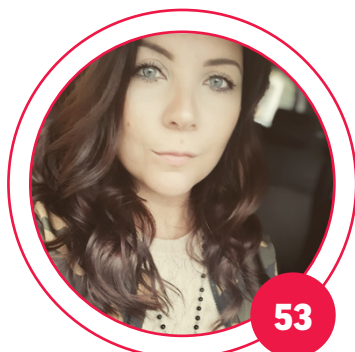
Ihmisen näköinen hyvinvointi on paras vaihtoehto!

Tiina-Maria Kekäläinen

asumisen ohjaaja,
Kymsote JHL 586 hallituksen
varajäsen

Sinulla on mahdollisuus osallistua päätöksentekoon edustajasi ja sinun ammattiliittosi kautta!

Miia Pahkala

lähihoitaja, työtoiminnan ohjaaja,
luottamusmies,
Kymsote JHL 586 ry

Yhdenvertaisuuden puolesta!

Tuija Pajala-Kauranen

koulunkäynninohjaaja,
luottamusmies KVTES
opetustoimi, jäsenasiainhoitaja,
1. varatyösuojeluvaltuutettu
Etelä-Kymenlaakson JHL 576 ry

Vahva, luotettava ja jäsenistöstään huolehtiva liitto!

Arja Tauria-Huttunen

nuorisotyönohjaaja,
työvalmentaja,
Etelä-Kymenlaakson JHL 576 ry
facebook.com/arjusska

Hyvinvointia työhön!

Jari Viljamaa

lähihoitaja, päivätoiminnan
ohjaaja, Kymsote varatyö-
suojeluvaltuutettu,
Kymsote JHL 586 ry,

Fb: Jari Viljamaa Jhl Ehdokas
Päätöksiä tulee tehdä päivän huudosta välittämättä, ajatellen niitä, joita se tulee koskemaan!

Ensikertalainen haluaa lisätä liiton positiivista näkyvyyttä

Tuija Paajala-Kauranen on ensimmäistä kertaa ehdolla edustajistovaaleissa. Hän toivoo liitolle lisää näkyvyyttä.

TEKSTI Raisa Musakka

Miten ajattelet voivasi vaikuttaa edustajistossa?

Tuomalla jäsenten sekä yhdistykseni asioita esille ja olemalla rohkea. Pyydän apua ja neuvoja konkareilta ja teen hyvää yhteistyötä jäseniemme eteen.

Mikä on edustajiston jäsenen rooli?

Edustajiston jäsenen rooli on muun muassa päättää jäsenmaksun suuruudesta, hyväksyä ammattiliiton talousarvio sekä toimintasuunnitelma, päättää valtakunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten hyväksymisestä ja sen olennaisista muutoksista. Samalla edustajiston jäsen pääsee päättämään, mihin suuntaan JHL kulkee.

Olemme jäsentemme asioilla ja ajamme niitä eteenpäin mahdollisimman hyvin.

Mitä haluat muuttaa JHL:n toiminnassa?

JHL:n ensi vuoden toiminnassa tärkeimpinä kohteina ovat: jäsenlähtöisyys, oikeudenmukaisuus ja

rohkeus. Nämä kohteet ovat hyviä.

Toivoisin vielä enemmän näkyvyyttä, jolla saisimme opiskelijoille ja työntekijöille tietoa liitostamme.

Meidän tulisi kuunnella jäseniämme enemmän ja panostaa tässä muuttuneessa maailmassa liittomme jäsenten työoloihin sekä edunvalvontaan. Olisi tärkeää näyttää jäsenille, että edustajisto ajaa heidän asioitaan kaikella teholla ja rohkeudella.

Miten päivittäisit JHL:n tähän päivään?

JHL:n logo voisi olla toisen värinen. Sellainen, joka herättää positiivista huomiota. Näkyvyyttä enemmän ja mahdollisimman monessa paikassa. Huumoria mukaan, ei liian totista mainosta. Tulisi kuunnella paikallisyhdistysten ajatuksia siitä, miten edustajisto voisi edesauttaa, jotta jäsenhankinta olisi helpompaa. Muuten JHL:n toiminta omien tietojeni ja kokemusteni mukaan sujuu hyvin. ✓

Nimi:

Tuija Pajala-Kauranen

Työpaikka/ luottamustehtävä:

Kotkan kaupunki,
koulunkäynnin-
ohjaaja, luottamusmies KVTES
opetustoimi

Ikä: 49

➤ Jos minut valitaan edustajistoon teen kaikkeni, jotta liittomme pysyy vahvana jäsenten edustajana ja huolehtii asioista tulevaisuudessakin hyvin.

”

Toivoisin enemmän näkyvyyttä, jolla saisimme opiskelijoille ja työntekijöille tietoa liitostamme.

FRANCISCO SÁNCHEZ MOLINA
JHL Member, Luonto-Liitto, Campaign Coordinator

JHL's role in preventing future pandemics

IF THERE IS SOMETHING that the global coronavirus pandemic has made clear is that our personal and social well-being are directly connected to how we treat animals and nature.

As the "One Health" concept summarizes: animal health, human health, and environmental health are all intrinsically intertwined and interdependent. The health of one affects the health of all.

Scientific research shows that 70% of all biodiversity has now been lost due to the way we produce our food and eating a plant-based diet is the most important contribution that we can make to slow down deforestation, climate change and the loss of wildlife.

At the same time, experts from both the United Nations and the European Food Safety Authority have identified industrial animal farming as the cause of most new infectious diseases in humans warning about the risks of creating new pandemics.

Even though our trade union is not a nature protection organization per se, it does represent the public and welfare sectors. Since the health of our planet is directly linked to human welfare it is reasonable to ask how can JHL take an active role in preventing future pandemics?

Besides securing benefits such as job stability, decent salaries, and paid overtime through collective bargaining, our Union can also help to promote environmentally friendly lifestyles within its members and incorporate environmental guiding principles into its internal policies and practices. Additionally, it can take an active role in pressuring governmental authorities to imple-

We simply cannot claim to care about the environment and the ethical treatment of animals and continue to eat animal products.

ment the much-needed environmental policy changes to secure our future well-being and advocate for a sustainable green economy.

Behind deforestation, ocean dead zones and biodiversity loss, there is the extremely resource-intensive animal agriculture. Livestock is the world's largest user of land resources, with pasture and arable land dedicated to the production of feed representing almost 80% of the total agricultural land. Few of us are aware that the meat, milk and cheese we eat is directly contributing to the destruction of nature and causing unimaginable cruelty to animals.

We simply cannot claim to care about the environment and the ethical treatment of animals and continue to eat animal products. Despite the many precedents and warnings, the world sleepwalked into the coronavirus pandemic, creating incalculable losses to our lives and the economy.

If we want to prevent the next pandemic nothing less than a fundamental personal and societal shift is needed. As a JHL Council representative candidate, I will do my best to support this shift in our union. ✓

Ammattiliittojen kanneoikeus lisääisi työelämän oikeudenmukaisuutta

Ammattiliiton kanneoikeus on yksi ammattiyhdistysliikkeen pitkäaikaisimpia tavoitteita, joka hyödyttäisi niin työntekijöitä kuin laillisesti toimivia työnantajiaakin.

TEKSTI Raisa Musakka

AMMATTILIITON KANNEOIKEUDELLA tarkoitetaan sitä, että ammattiliitto voi nostaa oikeudessa kanteen työntekijän puolesta. Työntekijän ei tarvitsisi erikseen antaa suostumustaan siihen, että hänen asiaansa käsitellään tuomioistuimessa. Miksi se on niin tärkeää?

SAK:ssa juristina työskentelevä **Anu-Tuija Lehto** perustelee vaatimusta sillä, että Suomen lainsäädännöstä löytyy jo useita ryhmiä, joilla on kanneoikeus käytössään. Kuluttajariita-asiat ovat yksi esimerkki, ja yrittäjiä edustava yhdistys voi viedä markkinaoikeuteen sopimusrikkomuksen. Myös ympäristöasioissa kanneoikeus on jo käytössä.

– Meillä on siis monia eri aloja, joissa kanneoikeutta voidaan käyttää. Se tulee hitaasti mutta varmasti myös työelämän puolelle. Meidän on tärkeää pitää tätä asiaa esillä kertoen, että tällä lisätään oikeudenmukaisuutta.

Lehdon mukaan kanneoikeus olisi tarpeen työelämän erimielisyysilanteissa muun muassa silloin, kun irtisanotaan tai lomautetaan kerralla suuria määriä työntekijöitä. Tai kun on erimielisyyttä siitä, onko työnantajalla ollut oikeus tehdä määräaikaista työ sopimuksia tai käyttää vuokratyövoimaa.

Myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa kanneoikeus on tarpeellinen. Sen avulla voidaan edesauttaa tietyn ryhmän – esimerkiksi vammaisten ja vajaakuntoisten, seksuaalivähemmistöjen, uskonnollisten ryhmien, eri ikäryhmien, ulkomaalaisten tai naisten - oikeuksien toteutumista.

Kanneoikeus aiheuttaa työnantajalle menoja vain, jos työnantaja toimii väärin.

Lisää ammattiliiton kanneoikeudesta: Youtube Prolecast - Ammattiyhdistysliikkeen ääni

Edustajistoryhmä puolustaa jokaisen jäsenen turvallista toimeentuloa

JHL:N EDUSTAJISTOLLA ON valtava arvo ja merkitys, sillä se on liiton päättävän elin, joka muun muassa valitsee liiton puheenjohtajan, päättää toiminnan linjauksista, laajakantoisista työmarkkina-asioista, jäsenmaksusta ja taloudesta. Siis ihan kaikkia jäseniä, myös sinua, koskettavista asioista.

Edustajisto hyväksyy esimerkiksi yli 100 valtakunnallista virka- ja työehtosopimusta, joissa sovitaan, millaisin työehdoin ja millaisella palkalla sinunkin työskentely tapahtuu. Ei siis ole yhden- tekevää, millaisia sopimuksia se hyväksyy.

Edustajiston jäsenen tekemä työ on tärkeää. Liitto on olemassa jäseniä varten, ja edustajiston jäsenellä on tärkeä viestintuojan rooli. Edustajiston jäsenen tehtävänä on saada liittomme jäsen-

kentän moninaisuudet ja erilaiset tarpeet ja toiveet välittämään liiton päätöksentekoon. Jokainen edustajiston jäsen tuo myös omaa kokemustaan ja näkemystään muun muassa sopimusalan, ammattinsa, luottamustoimensa ja elämäntilanteensa kautta.

JHL:n vasemmisto ja sitoutumattomien ryhmä on aina valmis taistelemaan jokaisen jäsenen edun mukaisesti turvallisen toimeentulon puolesta, kehittämään ja uudistamaan työelämää huolehtien myös tulevien sukupolvien työelämän laadusta. Aktiivisuus, oikeudenmukaisuus ja rohkeus ovat ne voimat, joilla edustajamme ovat valmiita muuttamaan työelämää reilummaksi. Muista äänestää, sillä vain annettu ääni ratkaisee! ✓

Kumileimasimeksi ei kannata jäädä

Rauman kaupungin pääluottamusmies Marjo Justen, 63, jos kuka, tietää, miten edustajistossa voi vaikuttaa. Hänellä on 30 vuoden kokemus vaikuttamisesta JHL:ssä. Viimeiset 15 vuotta hän on ollut liiton edustajiston jäsen, ja kuluvalle kaudella hän on edennyt puheenjohtajistoon.

TEKSTI Maarit Uusikumpu

Millainen vaikuttamisen paikka edustajisto on?

Erittäin tärkeä, koska se määrittää linjat asioihin, joista liiton neuvottelijat neuvottelevat. Näitä asioita ovat palkankorotukset tai vaikkapa luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö. Viime syyskokouksen päätös alentaa jäsenmaksu yhteen prosenttiin oli merkittävä.

Miten edustajiston jäsen voi välttää tunteen kumileimasimenä olemisesta?

On tärkeää käyttää kokouksissa puheenvuoroja ja ottaa kantaa. Kannattaa selvittää käsiteltävät asiat etukäteen, tehdä aloitteita ja pyrkiä ottamaan osaa toimintasuunnitelman ja talousarvion sisältöön. Myös yhteistyö eri muodoissaan muiden edustajiston jäsenten ja oman alueen jäsenistön kanssa on tärkeää. Näin pystyy rakentamaan verkostoja, joita voi käyttää alueensa hyväksi.

Olet edustajiston varapuheenjohtaja. Voiko siinä asemassa vaikuttaa riviedustajaa enemmän?

Kyllä, koska tietoa saa paljon ja näin pystyy käsittelemään asioita pintaa syvemältä. Liiton hallitustyöskentelyn näkeminen on antanut hyvän käsityksen siitä, mistä asioista päättää liiton hallitus ja mistä edustajisto.

Mitkä ovat edustajiston tärkeimpiä tehtäviä ensi kaudella?

Tärkeintä on päättää neuvottelijoiden valtuuksista, joilla he pääsevät vaikuttamaan uusien hyvinvointialueiden ja kunnille jääviin tessihin. Tarvitaan kunnolliset tessit, joissa määritellään minimitaso, koska luottamusmiehille on tulossa entistä enemmän neuvoteltavaa paikallisesti. Heille pitää tarjota koulutusta, tukea ja koko organisaation tietämystä. Tukipalveluhenkilöstön tulevaisuus tulee turvata. Ilman tukipalveluja yksikään lääkäri ei leikkaa, eivätkä hyvinvointialueet ja kunnat pärjää.

JHL:n edustajiston varapuheenjohtaja Marjo Justen kannustaa olemaan aktiivinen edustajistossa.

Palkkaus on tärkeä tekijä, mutta työhyvinvointiin ja motivaatioon vaikuttaa tunne siitä, että myös tukipalvelutyöntekijät kuuluvat sote-työyhteisöön.

Lisäksi työsuojeluvaltuutettujen asemaa tulee vahvistaa. Etätyö lisääntyy huomattavasti, ja siihen pitää saada hyvät työolot.

Työelämässä tulisi huomioida työntekijän elämäntilanne entistä paremmin. Voisi saada vaikka palkatonta vapaata, jos pitää hoitaa tilapäisesti omia lapsiaan tai vanhempiaan. Paikallisesti siitä ei pysty sopimaan ilman kirjausta tessissä.

Mikä on ollut ay-urasi huippuhetki?

Vuonna 2019 Rauman kaupunki oli ulkoistamassa ruokapalvelujaan. Kampanjoimme Raumalla vahvasti ja onnistuimme säilyttämään ruokapalvelut kunnan omana toimintana, eli siitä tuli niin sanottu voitto. Se on ollut urani suurin asia, mutta emme olisi ehkä onnistuneet ilman edustajiston tuntemusta ja verkostoja. Saimme silloin hyvää tukea liitolta ja aluetoimistolta. ✓

LIBAN SHEIKH
Vasemmistonuorten väistyvä puheenjohtaja

Liittojen on edistettävä reilua siirtymää

KUINKA SAISIMME NUORIA mukaan liittojen toimintaan? Kysymys on liitoissa yleinen ja tarpeellinen, mutta samalla se voi olla virheellinen. Oikea kysymys lienee se, kuinka ammattiliitot vahvistaisivat ja tukisivat nuoria edistämään itselleen tärkeitä asioita organisaation avulla.

Vasemmistonuoret järjestää vuosittain Tammitapaamisen työelämästä kiinnostuneille ja vasemmistolaisille nuorille. Kysymme osallistujilta heitä kiinnostavista asioista aymattiyhdistysliikkeessä. Usein he nostavat esiin, että liittoja kyllä tarvitaan, mutta ay-liikkeeltä toivottaisiin selkeää viestiä sekä yhdenvertaisuutta edistävänä voimana että ympäristö- ja lajikiiriin reagoivana toimijana. JHL:llä on pohdinnan paikka, miten se edistää näitä tavoitteita.

Tuntuma on, että nuoret tulevat liittoihin reippaammin, jos he kokevat järjestäytyneen työvoiman kanavaksi vaikuttaa ilmastokriisiin

Ekologinen kriisi on myös tasa-arvokysymys, jota ei voida ohittaa.

ja kasvavaan yhteiskunnalliseen eriarvoisuuteen. Nyt ammattiliitot ja nuorten ilmasto- ja tasa-arvoaktivismi kaduilla ovat selkeästi eriytyneet, vaikka näin ei tarvitsisi olla.

Ilmastonmuutos on globaali kriisi, jolla on hyvin laajoja vaikutuksia. Ympäristökriisi vaikuttaa pahimmin matalan- sekä keskitulotason maissa. Kielteisistä seurauksista kärsivät ylipäättään eniten yhteiskunnassa heikoimassa asemassa olevat. Siksi ekologinen kriisi on myös tasa-arvokysymys, jota ei voida ohittaa.

Tavat, joilla ilmastokriisiin ja muun muassa koronapandemiaan sopeudutaan, vaikuttavat suuresti julkisen alan työntekijöihin. Pariisin sopimuksessa määritelty reilu siirtymä edellyttää ilmastotavoitteisiin pääsemisen lisäksi taloudellista demokratiaa: työntekijöiden osallisuuden vahvistamista päätöksenteossa sekä ihmisten perusturvan, osallistumisen ja koulutusmahdollisuuksien turvaamista. Ympäristökriisi hidastuu vain tasa-arvoa lisäämällä.

Vaikuta siis ja äänestä JHL:n edustajistovaleissa! ✓

Liity joukkoomme somessa:)

Käy myös sivuillamme jhl.vas.fi.

#JHLvasemmisto #JHLedustajisto #JHLvaalit22 #JHLvassit

Facebook:
facebook.com/jhlvasemmisto

Instagram:
[@jhlvasemmisto](https://www.instagram.com/jhlvasemmisto)

Twitter:
[@jhlvasemmisto](https://twitter.com/jhlvasemmisto)

Youtube: Prolecst - Ammattiyhdistysliikkeen ääni

Reilut työehdot kaikille!

JHL:n täytyy olla jäsenten arkea tukeva ammattiliitto, jossa

- » olemme vahvasti läsnä työpaikoilla emmekä jätä työkaveria yksin
- » taistelemme jokaisen jäsenen turvallisen toimeentulon puolesta
- » kehitämme ja uudistamme työelämää huolehtien myös tulevien sukupolvien työelämän laadusta
- » tavoittelemme työajan lyhentämistä tulotasoa alentamatta sekä kanneoikeutta ammattiliitoille
- » torjumme ilmastonmuutosta huolehtien oikeudenmukaisesta siirtymästä
- » teemme päätökset avoimesti, oikeudenmukaisesti ja demokraattia kunnioittaen
- » toimimme rohkeasti kaikissa tilanteissa jäsenten edun mukaisesti!

JHL:n vaalit pidetään 7.2.-1.3.2022.

Fair Working Conditions for Everyone!

We believe that JHL must be a trade union that always supports its members their everyday lives, and which

- » forms a strong presence at the workplaces – we must never leave a workmate without help
- » fights for a secure livelihood for each one of its members
- » works to develop and reform working conditions, also considering the future generations and their quality of working life
- » strives to reduce working hours without a reduction in wages, and to give unions the right to raise class action lawsuits
- » combats climate change and aims for a fair climate transition
- » makes decisions in a way that is open, just and respects democracy
- » acts courageously in its members' interests in all situations!

Справедливые условия труда для всех!

Ассоциация общественных организаций в области сферы благосостояния должна являться помогающим своим членам профсоюзом, в котором

- » Мы имеем прекрасных представителей на рабочих местах и не оставляем наших коллег и товарищей в беде
- » Мы боремся за безопасный доход каждого из наших членов
- » Мы развиваем и обновляем рабочие места, заботясь также и о качестве работы будущих поколений
- » Мы ставим целью сокращение рабочего дня без снижения доходов и выступаем за возможность отстаивания интересов через профсоюзы
- » Мы боремся против изменения климата на справедливых условиях перехода к новым реалиям
- » Мы принимаем решения открыто, справедливо и уважая принципы демократии
- » Во всех ситуациях мы открыто действуем в интересах наших членов!

Rättvisa arbetsvillkor för alla!

JHL måste vara ett fackförbund som stöder sina medlemmars vardag, där vi

- » är starkt närvarande på arbetsplatserna och aldrig lämnar våra kollegor i sticket
- » kämpar för att varje medlem har en tryggad inkomst
- » utvecklar och förnyar arbetslivet och säkerställer ett högkvalitativt arbetsliv för kommande generationer
- » eftersträvar kortare arbetstider utan att sänka inkomstnivån samt verkar för att fackförbundet ska få rätt att väcka talan
- » bekämpar klimatförändringarna och säkerställer en rättvis omställning
- » fattar beslut öppet, rättvist och med respekt för demokratin
- » agerar modigt för medlemmarnas bästa i alla situationer!

Käytä ääntäsi!

Õiglased töötingimused kõigile!

JHL on liikmete igapäevaelu toetav ametiühing, kus

- » oleme töökohtadel näitavasti kohal ega jätä oma kolleege üksi
- » võitleme iga liikme turvalise toimetuleku eest
- » arendame ja uuendame tööelu, hoolitsedes ka tulevaste põlvkondade tööelu kvaliteedi eest
- » taotleme tööaja lühendamist ilma sissetulekuid vähendamata ning kohtuhagi õigust ametiühingule
- » võitleme kliimamuutustega, tagades õiglase ülemineku
- » võtame otsused vastu avalikult, õiglaselt ja demokraatias austades
- » toimime igas olukorras liikmete huve silmas pidades!

Lue lisää: JHL.VAS.FI